

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Центральноукраїнський державний педагогічний університет
імені Володимира Винниченка

Природничо-географічний факультет

ПРОЄКТ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ГЕОГРАФІЯ)
ТА КРАЄЗНАВЧО-ТУРИСТИЧНА РОБОТА»

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність: 014 Середня освіта

Предметна спеціальність: 014.07 Середня освіта (Географія)

Кваліфікація: Бакалавр освіти. Вчитель географії закладу загальної середньої освіти. Організатор краєзнавчо-туристичної роботи

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ освітньо-професійної програми

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	перший (бакалаврський)
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	01 Освіта/Педагогіка
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	014 Середня освіта
ПРЕДМЕТНА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	014.07 Середня освіта (Географія)
ПРОФЕСІЙНА КВАЛІФІКАЦІЯ	Бакалавр освіти. Вчитель географії закладу загальної середньої освіти. Організатор краєзнавчо-туристичної роботи

Розробники освітньо-професійної програми.

Гарант освітньо-професійної програми та керівник робочої групи:

1. **Онойко Юрій Юрійович**, кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри географії та геоекології Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Члени робочої групи:

2. **Вовк Валентин Михайлович**, кандидат геолого-мінералогічних наук, доцент, доцент кафедри географії та геоекології Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.
3. **Маслова Наталія Миколаївна**, кандидат географічних наук, старший викладач кафедри географії та геоекології Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка
4. **Зарубіна Антоніна Володимирівна**, кандидат географічних наук, старший викладач кафедри географії та геоекології Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.
5. **Знахаренко Олександр Маратович**, представник роботодавців, заступник голови громадської організації «Кіровоградська обласна організація роботодавців туристичних агентств, готелів та санаторно-курортних закладів», директор туристичного агентства «Райдо тур».
6. **Павленко Світлана Олександрівна**, представник роботодавців, директор загальноосвітньої школи I-III ступенів №4 Кіровоградської міської ради Кіровоградської області, вчитель географії.
7. **Жердієва Ірина Юрївна**, представник органів студентського самоврядування, староста академічної групи ГК17Б природничо-географічного факультету Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма (ОПП) є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги до підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти; перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення; кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми; компетентності та очікувані результати навчання, якими повинен оволодіти здобувач; форми атестації здобувачів вищої освіти; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Освітньо-професійна програма розроблена на основі компетентнісного підходу підготовки фахівця у галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за предметною спеціальністю 014.07 Середня освіта (Географія), який отримує кваліфікацію *«Бакалавр освіти, вчитель географії закладу загальної середньої освіти. Організатор краєзнавчо-туристичної роботи»*.

Освітньо-професійну програму розроблено *робочою групою* кафедри географії та геоєкології Центральноукраїнського державного педагогічного університету (ЦДПУ) імені Володимира Винниченка із залученням представників роботодавців, органів студентського самоврядування та зовнішніх стейкхолдерів: *Онойко Юрієм Юрійовичем*, кандидатом географічних наук, доцентом, доцентом кафедри географії та геоєкології Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка; *Вовком Валентином Михайловичем*, кандидатом геолого-мінералогічних наук, доцентом, доцентом кафедри географії та геоєкології Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка; *Масловою Наталією Миколаївною*, кандидатом географічних наук, старшим викладачем кафедри географії та геоєкології Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка; *Зарубіною Антоніною Володимирівною*, кандидатом географічних наук, старшим викладачем кафедри географії та геоєкології Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка; *Знахаренко Олександром Маратовичем*, представником роботодавців, заступником голови громадської організації «Кіровоградська обласна організація роботодавців туристичних агентств, готелів та санаторно-курортних закладів», директор туристичного агентства «Райдо тур»; *Павленко Світланою Олександрівною*, представником роботодавців, директором загальноосвітньої школи I-III ступенів №4 Кіровоградської міської ради Кіровоградської області, вчителем географії; *Жердієвою Іриною Юрійівною*, представником органів студентського самоврядування, старостою академічної групи ГК17Б природничо-географічного факультету Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Освітньо-професійна програма розроблена на основі Листа Міністерства освіти і науки України №1/9-239 від 28.04.2017 р., методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти (схвалених сектором вищої освіти

Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України, протокол №3 від 29.03.2016 р.), проекту Стандарту вищої освіти зі спеціальності 014 Середня освіта (Географія) та Закону України «Про вищу освіту» №1556-VII від 01.07.2014 р., який надає закладам вищої освіти право самостійно формувати освітні програми. При розробці освітньої програми, зокрема при визначенні загальних компетентностей та результатів навчання, використовувався доробок, одержаний при виконанні проекту Європейського Союзу «Tuning Educational Structures in Europe (TUNING)» («Гармонізація освітніх структур в Європі»). Також в даному проекті освітньої програми враховані всі вимоги пункту 15 частини першої статті 62 Закону України «Про вищу освіту», в якому зазначено право здобувача вищої освіти на вільний вибір навчальних дисциплін.

Освітньо-професійна програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій і встановлює:

- обсяг і термін навчання бакалаврів;
- інтегральні та загальні компетентності;
- фахові компетентності за спеціальністю і спеціалізацією;
- перелік і обсяг навчальних дисциплін для опанування компетентностей освітньої програми;
- вимоги до структури навчальних дисциплін.

Освітньо-професійна програма використовується під час:

- акредитації освітньої програми, інспектуванні освітньої діяльності за спеціальністю та спеціалізацією;
- планування та організації освітнього процесу;
- визначення змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації;
- професійної орієнтації здобувачів фаху.

Освітньо-професійна програма використовується для:

- ознайомлення абітурієнтів при вступі на навчання за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота»;
- складання навчальних планів та робочих навчальних планів, які визначають перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю;
- формування індивідуальних планів студента;
- формування програм навчальних дисциплін, практик, змісту індивідуальних завдань;
- визначення інформаційної бази для формування засобів діагностики;
- атестації бакалаврів за відповідною ОПП.

Користувачі освітньо-професійної програми:

- абітурієнти, які планують вступити на навчання до ЦДПУ ім. В. Винниченка;
- приймальна комісія ЦДПУ ім. В. Винниченка;

- здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які навчаються в ЦДПУ ім. В. Винниченка;
- викладачі ЦДПУ ім. В. Винниченка, які здійснюють підготовку бакалаврів за відповідною ОПП;
- екзаменаційна комісія для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за відповідною ОПП.

Освітньо-професійна програма погоджена з вченою радою природничо-географічного факультету, схвалена та затверджена вченою радою Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Ця освітньо-професійна програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

1. Профіль освітньої програми «Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота»

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка Природничо-географічний факультет Кафедра географії та геоєкології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр Бакалавр освіти. Вчитель географії закладу загальної середньої освіти. Організатор краєзнавчо-туристичної роботи.
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота» зі спеціальності 014 Середня освіта (Географія) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний 240 кредитів ЄКТС
Термін навчання	3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Вступ на основі повної загальної середньої освіти
Мова викладання	українська
Термін дії освітньої програми	
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://www.cuspu.edu.ua/ua/kafedry-heohrafii-ta-heoekolohii/osvitno-profesiina-prohrama/bakalavr
2. Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності вчителя географії та організатора краєзнавчо-туристичної роботи, зумовлені закономірностями й особливостями сучасної теорії та методики навчання географії, що передбачає застосування певних теорій та методів географічної, педагогічної та інших наук, впровадження інновацій в професійну діяльність. Формування загальних та професійних компетентностей, що забезпечують вільний доступ до працевлаштування та здобуття наступного рівня вищої освіти.	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань,	01 Освіта/Педагогіка 014 Середня освіта 014.07 Середня освіта (Географія)

спеціальність, предметна спеціальність)	
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна, що має прикладну орієнтацію. Передбачає підготовку до виконання функціональних обов'язків вчителя географії у закладах загальної середньої освіти, організатора краєзнавчо-туристичної роботи.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна. Формування та розвиток професійних компетентностей для здійснення діяльності вчителя географії та організатора краєзнавчо-туристичної роботи. <i>Ключові слова:</i> бакалавр, вчитель, географія, педагогічна майстерність, професійні компетентності, методика навчання географії, краєзнавчо-туристична робота.
Особливості програми	Міждисциплінарна та багатoproфільна підготовка вчителя географії та організатора краєзнавчо-туристичної роботи. Вимагає проведення виїзних навчальних практик та виробничої (педагогічної) практики у школі
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<i>Працевлаштування випускників:</i> Основна (базова) середня школа та заклади позашкільної освіти учнівської молоді. Професійні назви робіт за національним класифікатором України «Класифікатор професій ДК 003:2010»: 2320 Вчитель закладу загальної середньої освіти 1229.6 Керівник гуртка 2359.2 Організатор позакласної та позашкільної виховної роботи з дітьми 2481.2 Туризмознавець 2481.2 Екскурсознавець 3414 Організатор подорожей (екскурсій) 3414 Екскурсовод 3414 Фахівець з розвитку сільського туризму 5113 Груповод (супроводжуючий у подорожах)
Подальше навчання	Можливість навчання за програмою: другого (магістерського) рівня вищої освіти, 8 рівня НРК, другого циклу FQ-EHEA та 7 рівня EQF-LLL
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване, особистісно-орієнтоване, проблемно-орієнтоване навчання, ініціативне самонавчання. Проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні, розвивальні технології навчання. Освітні ресурси та навчально-методичне забезпечення самостійної роботи з деяких дисциплін викладено в університетському віртуальному навчальному середовищі (Вікі-ЦДПУ, Хмарка-ЦДПУ, Moodle-ЦДПУ).
Оцінювання	Комплексна система оцінювання навчальних досягнень студентів освітньої програми базується на принципах Європейської кредитно-трансферної накопичувальної системи та «Положенні про організацію освітнього процесу в ЦДПУ ім. В. Винниченка» (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Polog_OP_CUSP_U_2019-2020.pdf). Критерії оцінювання знань з кожної дисципліни затверджується кафедрою і доводяться до відома

	студентів на першому занятті. Система оцінювання включає: поточний та підсумковий (семестровий) контроль. Основні форми підсумкового контролю: усні та письмові екзамени та заліки, захист курсових робіт, захист звітів з навчальних польових практик та виробничої практики в школі, комплексний державний кваліфікаційний екзамен.
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати професійні проблеми та спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти та організації краєзнавчо-туристичної роботи, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук та географічної науки, застосовувати інноваційні технології в роботі, критично та творчо мислити.
Загальні компетентності (ЗК)	<p style="text-align: center;"><i>Системні компетентності:</i></p> <p>ЗК1 - знання та розуміння предметної області географії та розуміння професійної діяльності вчителя.</p> <p>ЗК2 - базові знання з дисциплін соціально-гуманітарної підготовки, фізичної культури в обсязі, необхідному для засвоєння географічних дисциплін та професійної діяльності вчителя географії і організатора краєзнавчо-туристичної роботи.</p> <p>ЗК3 - здатність до критичного осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей, зрозумілого і недвозначного донесення власних висновків, а також знань і пояснень, що їх обґрунтовують, до осіб, які навчаються.</p> <p>ЗК4 - здатність до провадження дослідницької та/або інноваційної діяльності.</p> <p>ЗК5 - здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, набувати спеціалізовані концептуальні знання в процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, усвідомлення можливості навчання впродовж життя.</p> <p>ЗК6 - здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях, виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати нові ідеї (креативність), приймати обґрунтовані рішення, адаптуватися та діяти в новій ситуації, використовувати знання та навички зі сфери фізичної культури для власного фізичного розвитку та розвитку учнів.</p> <p>ЗК7 - навички забезпечення безпеки життєдіяльності та здорового способу життя, збереження здоров'я і високої працездатності.</p> <p style="text-align: center;"><i>Інструментальні компетентності:</i></p> <p>ЗК8 - навички використання інформаційних і комунікаційних технологій в процесі навчання або дослідження, пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК9 - здатність до прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.</p> <p>ЗК10 - здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК11 - здатність спілкуватися державною мовою (як усно, так і письмово), використовувати знання іноземної мови в освітній діяльності.</p>

	<p align="center">Міжособистісні компетентності:</p> <p>ЗК12 - навички міжособистісної взаємодії, уміння працювати автономно та в команді.</p> <p>ЗК13 – здатність діяти на засадах етичних міркувань (мотивів).</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>ФК1 - здатність демонструвати знання об'єктно-предметної суті, понятійно-термінологічного апарату, структури географії, її місця і зв'язків в системі наук, історії розвитку, значення для суспільства.</p> <p>ФК2 - здатність застосовувати базові знання з природничих та суспільних наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні Землі, геосфер, материків і океанів, України, природних ресурсів та природокористування, природних і суспільних територіальних комплексів.</p> <p>ФК3 - здатність використовувати поняття, концепції, парадигми, теорії географії для характеристики географічних явищ і процесів на різних просторових рівнях (глобальному, регіональному, в межах України, локальному).</p> <p>ФК4 - здатність належно використовувати географічну термінологію, ефективно і вільно передавати географічні ідеї, принципи і теорії письмовими, усними та візуальними засобами.</p> <p>ФК5 - здатність до пошуку джерел географічної інформації та її наукового опрацювання і використання, зокрема, порівняння, аналізу і представлення на основі географічних методів і підходів, у тому числі інформаційних технологій.</p> <p>ФК6 - здатність орієнтуватися у світовому й національному географічному освітньо-науковому просторі в контексті необхідності постійного розширення і актуалізації географічних знань для підвищення професійної майстерності.</p> <p>ФК7 - володіння методикою географічних досліджень, здатність виконувати польові дослідження природних і суспільних об'єктів та процесів, педагогічні дослідження, інтерпретувати отримані результати досліджень, застосовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>ФК8 - здатність до виконання функціональних обов'язків вчителя географії та класного керівника, педагогічного мислення, осмислення та аналізу педагогічної дійсності, застосування творчого підходу до педагогічної діяльності, моделювання та розв'язування педагогічних ситуацій, планування навчально-виховної роботи з дітьми, педагогами та батьками, застосування індивідуального підходу, розвитку творчих здібностей, активізації пізнавальної діяльності, дотримання педагогічного такту.</p> <p>ФК9 - здатність вивчати психологічні особливості засвоєння учнями навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції освітньо-виховного процесу у середній школі, результатів конкретних педагогічних впливів, створювати сприятливий позитивний емоційний клімат на уроці, управляти учнівським колективом, комунікувати зі спільнотами, організувати комунікацію учнів, створювати рівноправне, справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від їх соціально-культурно-економічних особливостей.</p> <p>ФК10 - здатність застосовувати набуті географічні і психолого-педагогічні компетентності, знання сучасних методик і освітніх</p>

технологій для формування в учнів загальних і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків географії відповідно до вимог державного стандарту з освітньої галузі «Природознавство» в основній (базовій) середній школі.

ФК11 - здатність моделювати, планувати та конструювати процес навчання географії в школі відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці, із врахуванням гігієнічних вимог до нього, основних дидактичних принципів, вікових та індивідуальних особливостей учнів із застосуванням сучасних методик і освітніх технологій, в тому числі і інформаційних, для забезпечення якості навчально-виховного процесу; застосовувати методи діагностування навчальних досягнень учнів з географії, здійснювати педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху.

ФК12 – володіння знаннями з інформатики та ГС-технологій в обсязі необхідному для роботи вчителя географії, здатність до використання програмних засобів і роботи в комп'ютерних мережах, уміння створювати бази даних і використовувати інтернет-ресурси, використовувати ГС-технології для вирішення задач, пов'язаних з просторово-розподіленою інформацією, працювати з просторово-розподіленою інформацією в середовищі ГС для створення тематичних карт.

ФК13 - здатність до системного географічного мислення, розуміння та пояснення основних фізико-географічних та суспільно-географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі на різних просторових та часових рівнях його організації, уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між компонентами природи та суспільства.

ФК14 - здатність проектувати і складати різноманітні тематичні карти, застосовувати основні графічні прийоми при побудові карт, методи і способи для аналізу інформації за географічними картами, працювати з географічними картами, атласами та іншими картографічними творами.

ФК15 - здатність до розуміння та пояснення особливостей фізико-географічних об'єктів у геосферах, взаємозв'язків у ландшафтах та біогеоценозах; географічного аналізу закономірностей просторової диференціації ландшафтної оболонки та прояву фізико-географічних закономірностей в межах океанів, материків, фізико-географічних регіонів світу, України та її регіонів.

ФК16 - здатність пояснювати геоекологічні аспекти існування природно-техногенних систем, прагнення до збереження навколишнього середовища, раціонального природокористування, охорони ландшафтного різноманіття та біорізноманіття, природоохоронної та природно-заповідної діяльності.

ФК17 - здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, населення, культури та релігій, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах, в Україні та її регіонах, територіального планування.

	<p>ФК18 - здатність встановлювати роль і місце України у сучасному світі в контексті географічних чинників її розвитку, аналізувати і пояснювати особливості геопросторової організації природи, населення і господарства України.</p> <p>ФК19 - здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем та людиною, визначати роль природно-географічних факторів у розвитку суспільства на різних етапах розвитку людства, тенденції взаємодії суспільства і природи в часовому вимірі, розуміти та пояснювати стратегію збалансованого розвитку людства.</p> <p>ФК20 - здатність реалізовувати краєзнавчий підхід на уроках географії, у позакласній та позашкільній діяльності.</p>
<p>Фахові компетентності спеціалізації (ФКС)</p>	<p>ФКС1 - здатність застосовувати знання теоретичних основ рекреаційної географії та географії туризму в професійній діяльності, визначати об'єктно-предметну суть, мету, завдання рекреаційної географії та географії туризму, характеризувати види та форми туризму і краєзнавства, розкривати соціально-економічне значення туризму як виду людської діяльності.</p> <p>ФКС2 - здатність планувати, організовувати та проводити краєзнавчо-туристичні заходи, розробляти туристські маршрути та тури відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці, основ гігієнічного та медичного забезпечення, особливостей фізичного розвитку учнів, згідно правил та встановленого порядку оформлювати туристські документи, розробляти маршрути, укомплектувати групи, готувати необхідне спорядження для туристичного походу.</p> <p>ФКС3 - здатність організовувати краєзнавчо-туристичну та/або спортивно-туристську роботу в закладах освіти, в тому числі роботу краєзнавчо-туристичного гуртка.</p> <p>ФКС4 - здатність організовувати шкільне та туристичне краєзнавство, проводити краєзнавчо-туристичні дослідження своєї місцевості, збирати, упорядковувати і використовувати краєзнавчі матеріали, працювати з різними джерелами краєзнавчої інформації.</p> <p>ФКС5 - здатність розробляти різні види екскурсій з урахуванням пізнавальних потреб, культури, релігії рекреанта, на підставі знань ресурсів рекреаційного регіону, існуючих технологій розробки екскурсійної програми, методик проведення екскурсій; володіння методикою організації музейної справи.</p> <p>ФКС6 – здатність пояснювати базові економічні категорії і закони, принципи економічних відносин і господарського механізму в умовах обмеженості ресурсів, характеризувати складові економічної системи і економічних відносин, механізмів їх функціонування і розвитку.</p> <p>ФКС 7 – здатність характеризувати закономірності просторової організації рекреаційних та туристичних ресурсів світу, окремих країн та України, аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал регіонів і країн світу для розвитку різних видів туризму, характеризувати рекреаційні регіони України та світу, різні види туризму.</p> <p>ФКС 8 – здатність характеризувати геопросторові аспекти організації та функціонування міжнародного туризму як однієї з</p>

	організаційних форм туризму, аналізувати міжнародні туристичні потоки в межах туристичних регіонів та окремих країн.
7. Програмні результати навчання	
Програмні результати навчання за спеціальністю (ПРН)	Знання і розуміння
	<p><i>Студент:</i></p> <p>ПРН1 - <i>знає та розуміє</i> об'єктно-предметну суть, понятійно-термінологічний апарат, структуру географії, її місце та зв'язки в системі наук, історію розвитку, значення для суспільства, основні концепції, парадигми, теорії географічної науки, географічну номенклатуру;</p> <p>ПРН2 - <i>описує</i> основні механізми функціонування природних і суспільних територіальних комплексів, окремих її компонентів, <i>класифікує</i> зв'язки і залежності між компонентами, <i>знає</i> причини, перебіг і наслідки процесів, що відбуваються в них;</p> <p>ПРН3 - <i>розуміє</i> взаємозв'язки географічної оболонки Землі та суспільства; тенденції взаємодії суспільства та природи в часовому вимірі; роль природно-географічних факторів у розвитку суспільства на різних етапах; <i>пояснює</i> зміни, які відбуваються у географічному середовищі під впливом природних і антропогенних чинників, <i>формулює</i> наслідки і детермінанти в контексті концепції сталого розвитку людства, <i>усвідомлює</i> важливість збереження навколишнього середовища, охорони біологічного різноманіття, природоохоронної та природно-заповідної діяльності;</p> <p>ПРН4 - <i>знає</i> психолого-педагогічні аспекти навчання і виховання учнів: особливості розвитку психіки та свідомості, вікові та індивідуальні психологічні особливості особистості учня, основні психічні процеси, зміст педагогічних теорій, основні категорії педагогіки, методи педагогічних досліджень, закономірності, принципи та методи навчання та виховання, особливості фізичного розвитку учня, функціональні обов'язки вчителя та класного керівника;</p> <p>ПРН5 - <i>знає</i> сучасні теоретичні та прикладні основи методики навчання географії в загальноосвітній школі;</p> <p>ПРН6 - <i>знає</i> вимоги безпеки життєдіяльності й охорони праці в загальноосвітньому навчальному закладі, основи фізичної культури;</p> <p>ПРН7 - <i>пояснює</i> основні фізико-географічні та суспільно-географічні процеси, що відбуваються у географічному просторі на різних рівнях його організації, причинно-наслідкові зв'язки між компонентами природи та суспільства;</p> <p>ПРН8 - <i>знає і розуміє</i> принципи і закономірності будови і функціонування ландшафтної оболонки Землі, <i>пояснює</i> просторову диференціацію ландшафтної оболонки і географічного середовища на глобальному, регіональному та локальному територіальних рівнях; <i>пояснює</i> особливості фізико-географічних об'єктів і процесів у геосферах, взаємозв'язки у ландшафтах та біогеоценозах, закономірності просторової диференціації ландшафтної оболонки та прояви фізико-географічних закономірностей в межах океанів, материків, фізико-географічних регіонів, України та її регіонів;</p> <p>ПРН9 - <i>знає та розуміє</i> закономірності територіальної організації</p>

суспільного виробництва, населення, культури та релігій, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах, в Україні та її регіонах, територіального планування.

ПРН10 - *знає та розуміє* роль і місце України у сучасному світі в контексті географічних чинників її розвитку, особливості геопросторової організації природи, населення та господарства України;

ПРН11 - *володіє* базовими знаннями з дисциплін суспільно-гуманітарної підготовки, оцінює і прогнозує політичні, економічні, соціальні, культурні процеси та явища.

Уміння

Студент:

ПРН12 - *аналізує* державний стандарт основної (базової) середньої школи і навчальні програми з географії для планування і конструювання основних видів навчальної діяльності учнів;

ПРН13 - *застосовує* базовий поняттєвий, термінологічний, концептуальний апарат географії, її теоретичні й емпіричні досягнення на рівні, що дозволяє інтерпретувати суспільно-географічні явища і процеси, пов'язувати та порівнювати різні погляди на проблемні питання сучасної географії; вільно передає географічні ідеї, принципи і теорії письмовими, усними та візуальними засобами;

ПРН14 - *застосовує* базові знання з природничих наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні Землі, геосфер, материків і океанів, України, природних і суспільних територіальних комплексів;

ПРН15 - *географічно мислить, встановлює* географічні закономірності та причинно-наслідкові зв'язки між компонентами природи та суспільства, використовує концепції, парадигми, теорії географії для характеристики географічних явищ і процесів на різних просторових рівнях (глобальному, регіональному, в межах України, локальному);

ПРН16 - *встановлює* закономірності територіальної організації суспільного виробництва та населення, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах, в Україні та її регіонах;

ПРН17 - *здійснює* відбір, аналіз, представлення і поширення географічної інформації, використовуючи різноманітні письмові, усні та візуальні засоби, картографічні методи, *застосовує* ГІС-технології для вирішення задач, пов'язаних з просторово-розподіленою інформацією та створенням тематичних карт використовує програмні засоби в комп'ютерних мережах, *створює* бази даних і використовує інтернет-ресурси;

ПРН18 - *проводить* польові природознавчі, фізико-географічні й суспільно-географічні, а також педагогічні дослідження, *інтерпретує* отримані результати досліджень, *застосовує* їх у професійній діяльності для організації практичних занять з географії в школі та для позашкільної красзнавчої і природоохоронної роботи;

ПРН19 - *вибирає і застосовує* основні методики та інструменти, які є типовими для різних галузей географії, *виконує* стандартні

виміри і спостереження основних параметрів географічного середовища, необхідні для формування предметних компетентностей з географії в середніх загальноосвітніх навчальних закладах;

ПРН20 - *демонструє* уміння охарактеризувати регіони, ландшафти і біогеоценози, пояснити їх особливості і взаємозв'язки, сформовані географічним положенням та іншими географічними факторами;

ПРН21 - *складає* різноманітні тематичні карти, застосовуючи різні графічні прийоми, *працює* з географічними картами, атласами та іншими картографічними творами, *формує* в учнів уміння користуватися географічною та картографічною мовою в навчальному процесі, застосовувати алгоритми користування картографічною продукцією при характеристиці окремих географічних об'єктів і територій;

ПРН22 - *застосовує* набуті географічні і психолого-педагогічні компетентності, сучасні методики і освітні технології, в тому числі і інформаційні, для забезпечення для формування в учнів загальних і предметних компетентностей, здійснення міжпредметних зв'язків та формування основ цілісної природничо-наукової картини світу відповідно до вимог державного стандарту з освітньої галузі «Природознавство» основної (базової) середньої школи;

ПРН23 - *виконує* функціональні обов'язки вчителя географії та класного керівника, педагогічно мислить, *аналізує* педагогічну дійсність, застосовує творчий підхід до педагогічної діяльності, моделює та розв'язує педагогічні ситуації, *планує* навчально-виховну роботу з дітьми, педагогами та батьками, *застосовує* індивідуальний підхід, *дотримується* педагогічного такту.

ПРН24 - *застосовує* методики психодіагностики у школі з метою здійснення диференційного навчання і оптимізації навчально-виховного процесу, *прогнозує* розвиток та виховання особистості дитини, результати конкретних педагогічних впливів, *створює* сприятливий позитивний емоційний клімат на уроці, *управляє* учнівським колективом, здатен до комунікації зі спільнотами;

ПРН25 - *володіє* основами професійної культури при підготовці та редагуванні текстів державною мовою зі спеціальності та предметної спеціалізації, а також *володіє* однією з іноземних мов на рівні, необхідному для роботи з навчально-методичною літературою зі спеціальності та предметної спеціалізації;

ПРН26 - *має* навички оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності і обдуманого вибору шляхів їх вирішення, здатний нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності;

ПРН27 - *дотримується* сам під час польових і виробничої практик, та *формує* в учнів екологічні цінності й відповідальне ставлення до природи, повагу культурних цінностей і традицій місцевого населення під час краєзнавчих екскурсій і туристичних походів.

Комунікація

Студент:

ПРН28 - *організовує* співпрацю учнів і вихованців та ефективно

	<p>працює в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях), визначає оптимальні шляхи організації учнівського колективу в різних видах діяльності;</p> <p>ПРН29 - <i>розуміє</i> значення культури як форми людського існування, цінує різноманіття та мультикультурність світу і керується у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва.</p> <p style="text-align: center;">Автономія і відповідальність</p> <p><i>Студент:</i></p> <p>ПРН30 - самостійно <i>організовує</i> процес навчання упродовж життя і <i>вдосконалює</i> з високим рівнем автономності здобуті під час навчання предметні компетентності, організовує процес свого фізичного розвитку;</p> <p>ПРН31 - <i>забезпечує</i> рівноправне, справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від їх соціально-культурно-економічних особливостей, здійснює педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху</p>
<p>Програмні результати навчання за спеціалізацією (ПРНС)</p>	<p>ПРНС 1 - <i>застосовує</i> знання теоретичних основ географії туризму в професійній діяльності, визначає об'єктно-предметну суть, мету, завдання рекреаційної географії та географії туризму, характеризує види та форми туризму, розкриває соціально-економічне значення туризму як виду людської діяльності.</p> <p>ПРНС 2 - <i>моделює, організовує та проводить</i> краєзнавчо-туристичні заходи, <i>вміє розробляти</i> туристські маршрути та тури відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці, основ гігієнічного та медичного забезпечення, особливостей фізичного розвитку учнів, згідно правил та встановленого порядку <i>оформлювати</i> туристські документи, <i>укomплектувати</i> групи, готувати необхідне спорядження для туристичного походу.</p> <p>ПРНС 3 - <i>організовує</i> шкільне та туристичне краєзнавство, <i>проводить</i> краєзнавчо-туристичні дослідження своєї місцевості, <i>збирає, упорядковує і використовує</i> краєзнавчі матеріали, <i>вміє працювати</i> з різними джерелами краєзнавчої інформації</p> <p>ПРНС 4 - <i>здатний організовувати</i> краєзнавчо-туристичну та/або спортивно-туристську роботу в закладах освіти, в тому числі роботу краєзнавчо-туристичного гуртка.</p> <p>ПРНС 5 - <i>розробляє</i> різні види екскурсій з урахуванням пізнавальних потреб, культури, релігії рекреанта, на підставі знань ресурсів рекреаційного регіону, існуючих технологій розробки екскурсійної програми, методик проведення екскурсій; <i>володіє</i> методикою організації музейної справи.</p> <p>ПРНС 6 - <i>аналізує</i> міжнародні туристичні потоки, <i>оцінює</i> вплив туризму на економіку країн та регіонів, <i>обґрунтовує</i> туристичні маршрути згідно попиту і пропозицій на ринку туристичних послуг.</p> <p>ПРНС 7 – <i>пояснює</i> базові економічні категорії і закони, принципи економічних відносин і господарського механізму в умовах обмеженості ресурсів, <i>характеризує</i> складові економічної системи і економічних відносин, механізмів їх функціонування і</p>

	<p>розвитку.</p> <p>ПРНС 8 — <i>вміє пояснити</i> закономірності просторової організації туристичних ресурсів світу, окремих країн та України, <i>аналізувати</i> рекреаційно-туристичний потенціал регіонів та країн світу для розвитку різних видів туризму, <i>характеризувати</i> рекреаційні регіони України та світу, різні види туризму.</p> <p>ПРНС 9 - <i>здатний аналізувати</i> геопросторові аспекти організації та функціонування міжнародного туризму як однієї з організаційних форм туризму, <i>характеризувати</i> міжнародні туристичні потоки в межах туристичних регіонів та окремих країн.</p>
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Робоча група:</p> <p>4 кандидати наук;</p> <p>2 представники роботодавців;</p> <p>1 представник органів студентського самоврядування.</p> <p>Гарант освітньої програми та керівник робочої групи: Онойко Юрій Юрійовича – кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри географії та геоекології Центральногоукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.</p> <p>До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та/або вченими званнями, які відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності, а також висококваліфіковані спеціалісти, представники роботодавців та інших зовнішніх стейкхолдерів.</p> <p>З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування, в т.ч. закордонні.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> - навчальні корпуси; - гуртожитки; - тематичні кабінети; - спеціалізовані лабораторії; - комп'ютерні класи; - пункти харчування; - точки бездротового доступу до мережі Інтернет; - мультимедійне обладнання; - спортивний зал, спортивні майданчики. - обладнання та устаткування, необхідне для лабораторних і польових досліджень географічних об'єктів і систем; - технічні засоби навчання, друковані та інтернет-джерела інформації для формування предметних компетентностей з географії в процесі навчання здобувача і необхідних в освітньому процесі з географії в школі; - використання баз для проведення навчальних і виробничої практик в інших освітніх установах (за договорами про співпрацю).
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> - офіційний сайт ЦДПУ: https://www.cuspu.edu.ua/ua/ - точки бездротового доступу до мережі Інтернет; - необмежений доступ до мережі Інтернет; - наукова бібліотека, читальні зали;

	<ul style="list-style-type: none"> - віртуальне навчальне середовище Moodle: http://moodle.kspu.kr.ua/ - віртуальне навчальне середовище Вікі-ЦДПУ: https://wiki.cuspu.edu.ua/index.php/ - віртуальне навчальне середовище Хмарка-ЦДПУ: https://owncloud.kspu.kr.ua/ - пакет MS Office; - навчальні і робочі навчальні плани; - графіки навчального процесу; - навчальні та робочі програми дисциплін; - силлабуси навчальних дисциплін; - дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін; - програми навчальних і виробничих практик; - методичні вказівки щодо виконання курсових робіт; - критерії оцінювання рівня підготовки здобувачів вищої освіти; - пакети комплексних контрольних робіт; - методичні рекомендації до державної атестації.
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Можлива індивідуальна за бажанням студента. Кредити, що отримані в інших університетах України, перезараховуються відповідно до довідки про академічну мобільність
Міжнародна кредитна мобільність	Можлива індивідуальна за бажанням студента. Згідно «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка» (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/CUSPU_Academic_Mobility_10.2019.pdf).
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не передбачене.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОПП

Розподіл змісту навчальної програми та навчальний час за навчальними дисциплінами підготовки

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. Цикл загальної підготовки			
1.1. Нормативні дисципліни			
OK 1	Українська мова за професійним спрямуванням	4	залік, екзамен
OK 2	Історія та культура України	3	екзамен
OK 3	Філософія	3	екзамен
OK 4	Іноземна мова	10	залік
OK 5	Іноземна мова за професійним спрямуванням	9,5	залік, екзамен
OK 6	Фізичне виховання	6	залік
OK 7	Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі	3	залік
	Всього за 1 циклом загальної підготовки	38,5	
2. Цикл професійної підготовки			
2.1. Дисципліни професійної підготовки			
2.1.1. Нормативні дисципліни психолого-педагогічного блоку			
OK 8	Психологія	4,5	залік, екзамен
OK 9	Педагогіка	9	екзамен
OK 10	Вікова фізіологія та валеологія	3	залік
	Всього за психолого-педагогічним блоком	16,5	
2.1.2. Нормативні дисципліни географічного блоку			
OK 11	Методика навчання географії	3	екзамен
OK 12	Загальне землезнавство	10	диф. залік, екзамен
OK 13	Картографія з основами топографії	4	екзамен
OK 14	Геологія	4	екзамен
OK 15	Географія населення	3	екзамен
OK 16	Метеорологія і кліматологія	3	екзамен
OK 17	Географія ґрунтів з основами ґрунтознавства	3	екзамен
OK 18	Біогеографія	3	екзамен
OK 19	Географія материків і океанів	7,5	екзамен
OK 20	Регіональна економічна і соціальна географія	9	залік, екзамен
OK 21	Економічна і соціальна географія України	7,5	залік, екзамен
OK 22	Географія світового господарства	3	екзамен
OK 23	Фізична географія України	6	екзамен
OK 24	Основи суспільної географії	3	диф. залік
OK 25	Геоінформаційні системи і технології	3	диф. залік
OK 26	Геоєкологія	4,5	екзамен
	Всього нормативних дисциплін спеціальності	76,5	
2.1.3. Нормативні дисципліни краєзнавчо-туристичного блоку			
OK 27	Краєзнавство і туризм	3	залік
OK 28	Основи туризму	3	диф. залік
OK 29	Рекреаційна географія	3	екзамен
OK 30	Туризмознавство	3	екзамен

ОК 31	Методика організації краєзнавчо-туристичної роботи	3	екзамен
ОК 32	Екскурсознавство і музеєзнавство	4	залік
ОК 33	Оглядові лекції до атестації: психологія – 4 г., педагогіка – 4 г., фах – 16 г.	1,5	
	Всього нормативних дисциплін спеціалізації	20,5	
2.1.4. Вибіркові дисципліни (вільний вибір студента)*			
ВК 1	1 дисципліна з переліку 1	4	залік
ВК 2	1 дисципліна з переліку 2	4	залік
ВК 3	1 дисципліна з переліку 3	4	залік
ВК 4	1 дисципліна з переліку 4	4	залік
ВК 5	1 дисципліна з переліку 5	4	залік
ВК 6	1 дисципліна з переліку 6	4	залік
ВК 7	1 дисципліна з переліку 7	4	залік
ВК 8	1 дисципліна з переліку 8	4	залік
ВК 9	1 дисципліна з переліку 9	4	залік
ВК 10	1 дисципліна з переліку 10	4	залік
ВК 11	1 дисципліна з переліку 11	4	залік
ВК 12	1 дисципліна з переліку 12	4	залік
ВК 13	1 дисципліна з переліку 13	4	залік
ВК 14	1 дисципліна з переліку 14	4	залік
ВК 15	1 дисципліна з переліку 15	4	залік
	Всього вибірових дисциплін	60	
2.2. Практична підготовка			
2.2.1. Нормативна частина			
ОК 34	<i>Виробнича: педагогічна практика в школі</i>	9	диф. залік
	<i>Навчальні практики:</i>		
ОК 35	- пропедевтична з психології	1,5	залік
ОК 36	- пропедевтична з педагогіки	1,5	залік
ОК 37	- пропедевтична з фаху	1,5	залік
ОК 38	Комплексна географічна (топографічна, геологічна, метеорологічна, туристична) практика	3,5	диф. залік
ОК 39	Комплексна фізико-географічна (геоморфологічна, гідрологічна, ґрунтознавча, геоботанічна, ландшафтознавча) практика	3,5	диф. залік
ОК 40	Комплексна географічна практика	3	диф. залік
ОК 41	Комплексна суспільно-географічна практика	1,5	диф. залік
	Всього	25	
2.2.2. Курсові роботи			
ОК 42	Курсова робота з географії / краєзнавчо-туристичних дисциплін	1,5	диф. залік
ОК 43	Курсова робота з педагогіки / психології / методики навчання географії / методики організації краєзнавчо-туристичної роботи	1,5	диф. залік
	Всього	3	
	Всього за 2 циклом професійної підготовки	201,5	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240,0	

* Студент обирає одну дисципліну із кожного переліку, затверджених вченою радою університету.

Обсяг ОПП становить 240 кредитів ЄКТС. Нормативна частина програми становить 180 кредитів ЄКТС (75%). Обсяг вибіркової частини – 60 кредитів ЄКТС (25%).

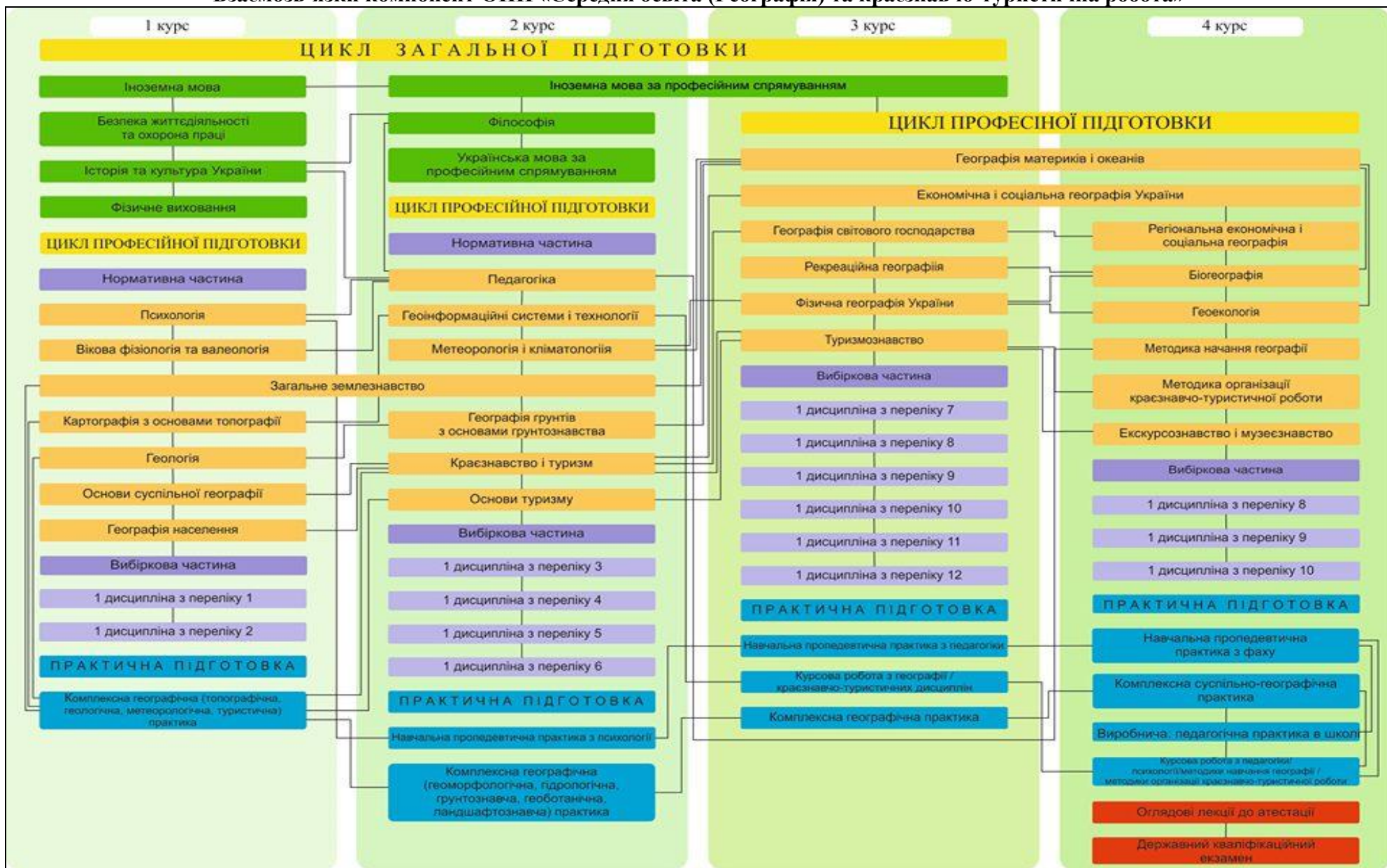
2.2. Структурно-логічна схема ОПП «Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота»

Логічна послідовність компонент ОПП за семестрами

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики)
1 семестр	
ОК 4	Іноземна мова
ОК 6	Фізичне виховання
ОК 7	Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі
ОК 8	Психологія
ОК 12	Загальне землезнавство
ОК 13	Картографія з основами топографії
ОК 14	Геологія
ОК 24	Основи суспільної географії
ОК 15	Географія населення
2 семестр	
ОК 2	Історія та культура України
ОК 4	Іноземна мова
ОК 6	Фізичне виховання
ОК 8	Психологія
ОК 10	Вікова фізіологія та валеологія
ОК 12	Загальне землезнавство
ВК 1	1 дисципліна з переліку 1
ВК 2	1 дисципліна з переліку 2
ОК 38	Комплексна географічна (топографічна, геологічна, метеорологічна, туристична) практика
3 семестр	
ОК 1	Українська мова за професійним спрямуванням
ОК 5	Іноземна мова за професійним спрямуванням
ОК 9	Педагогіка
ОК 12	Загальне землезнавство
ОК 16	Метеорологія і кліматологія
ОК 17	Географія ґрунтів з основами ґрунтознавства
ОК 25	Геоінформаційні системи і технології
ВК 3	1 дисципліна з переліку 3
ВК 4	1 дисципліна з переліку 4
ОК 35	Навчальна пропедевтична практика з психології
4 семестр	
ОК 1	Українська мова за професійним спрямуванням
ОК 3	Філософія
ОК 5	Іноземна мова за професійним спрямуванням
ОК 9	Педагогіка
ОК 12	Загальне землезнавство
ОК 27	Краєзнавство і туризм
ОК 28	Основи туризму
ВК 5	1 дисципліна з переліку 5
ВК 6	1 дисципліна з переліку 6
ОК 31	Комплексна фізико-географічна (геоморфологічна, гідрологічна, ґрунтознавча, геоботанічна, ландшафтознавча) практика

5 семестр	
ОК 5	Іноземна мова за професійним спрямуванням
ОК 19	Географія материків і океанів
ОК 23	Фізична географія України
ОК 29	Рекреаційна географія
ОК 30	Туризмознавство
ВК 7	1 дисципліна з переліку 7
ВК 8	1 дисципліна з переліку 8
ВК 9	1 дисципліна з переліку 9
ОК 36	Навчальна пропедевтична практика з педагогіки
6 семестр	
ОК 5	Іноземна мова за професійним спрямуванням
ОК 19	Географія материків і океанів
ОК 21	Економічна і соціальна географія України
ОК 22	Географія світового господарства
ОК 23	Фізична географія України
ВК 10	1 дисципліна з переліку 10
ВК 11	1 дисципліна з переліку 11
ВК 12	1 дисципліна з переліку 12
ОК 42	Курсова робота з географії / краєзнавчо-туристичних дисциплін
ОК 40	Комплексна географічна практика
7 семестр	
ОК 11	Методика навчання географії
ОК 18	Біогеографія
ОК 19	Географія материків і океанів
ОК 20	Регіональна економічна і соціальна географія
ОК 21	Економічна і соціальна географія України
ОК 31	Методика організації краєзнавчо-туристичної роботи
ВК 13	1 дисципліна з переліку 13
ВК 14	1 дисципліна з переліку 14
ВК 15	1 дисципліна з переліку 15
ОК 37	Навчальна пропедевтична практика з фаху
ОК 41	Комплексна суспільно-географічна практика
8 семестр	
ОК 20	Регіональна економічна і соціальна географія
ОК 21	Економічна і соціальна географія України
ОК 26	Геоекологія
ОК 32	Екскурсознавство і музеєзнавство
ОК 34	Виробнича: педагогічна практика в школі
ОК 43	Курсова робота з педагогіки / психології / методики навчання географії / методики організації краєзнавчо-туристичної роботи
ОК 33	Оглядові лекції до атестації
	Державний кваліфікаційний екзамен

Взаємозв'язки компонент ОПП «Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота»

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми «Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота» проводиться у формі комплексного державного кваліфікаційного екзамену, що включає завдання для перевірки рівня сформованості компетентностей з педагогіки, психології, географічних дисциплін та методики навчання географії, краєзнавчо-туристичних дисциплін та методики організації краєзнавчо-туристичної роботи. Кваліфікаційний екзамен проводиться в усній формі. Атестація завершується видачею документу встановленого зразка про присудження здобувачу вищої освіти ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: *Бакалавр освіти, вчитель географії закладу загальної середньої освіти. Організатор краєзнавчо-туристичної роботи.*

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Атестація здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснюється згідно «Положення про атестацію здобувачів вищої освіти у Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка», що оприлюднено на сайті університету за адресою: https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Poloj_atestac_zdobuvachiv_04.2018.pdf.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей (ЗК; ФК; ФКС) обов'язковим компонентам (ОК) освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39	ОК 40	ОК 41	ОК 42	ОК 43									
ЗК1								+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+						+	+									+	+								
ЗК2	+	+	+	+	+	+	+	+	+																												+	+									+					
ЗК3			+	+	+		+	+	+		+														+	+									+	+	+										+					
ЗК4											+															+	+								+	+			+	+	+	+	+	+	+	+						
ЗК5	+	+	+	+	+			+	+			+				+									+																					+	+					
ЗК6						+					+					+												+											+	+	+	+	+	+	+	+						
ЗК7						+	+			+																				+				+						+	+	+	+									
ЗК8	+	+	+	+	+			+	+		+																+														+	+	+	+	+	+	+					
ЗК9							+	+	+	+	+																				+	+																				
ЗК10	+	+	+													+										+	+	+																		+	+					
ЗК11	+	+		+	+																																															
ЗК12						+	+	+	+	+	+																			+																						
ЗК13			+					+	+		+																																									
ФК1												+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+																						
ФК2									+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+																								
ФК3												+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+																									
ФК4												+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+																							+	
ФК5																+																																		+	+	
ФК6												+																																						+	+	
ФК7									+		+																																							+	+	
ФК8									+	+	+	+																																								+
ФК9									+	+																																										+
ФК10									+	+		+																																								+
ФК11							+		+	+	+																																									+
ФК12														+																																					+	
ФК13													+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+																								
ФК14																																																				+

Продовження таблиці 4

	OK 1	OK 2	OK 3	OK 4	OK 5	OK 6	OK 7	OK 8	OK 9	OK 10	OK 11	OK 12	OK 13	OK 14	OK 15	OK 16	OK 17	OK 18	OK 19	OK 20	OK 21	OK 22	OK 23	OK 24	OK 25	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29	OK 30	OK 31	OK 32	OK 33	OK 34	OK 35	OK 36	OK 37	OK 38	OK 39	OK 40	OK 41	OK 42	OK 43									
ФК15												+		+		+	+	+	+				+				+																									
ФК16												+		+		+	+	+	+				+				+																				+	+	+		+	
ФК17															+					+	+	+		+																								+	+	+		
ФК18																						+		+																								+	+	+	+	
ФК19												+			+					+	+		+		+																											
ФК20											+																																									
ФКC1																														+	+	+	+			+												+	+			
ФКC2						+																								+			+	+			+												+	+		
ФКC3																														+	+			+	+			+											+	+		
ФКC4																														+	+			+	+			+												+	+	
ФКC5																														+				+	+			+												+	+	
ФКC6																																																		+	+	
ФКC7																																																		+	+	
ФКC8																																																			+	+

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН; ПРНС) обов'язковими компонентами (ОК) освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39	ОК 40	ОК 41	ОК 42	ОК 43											
ПРН1												+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+														+											
ПРН2											+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+																						+								
ПРН3											+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+							+	+					+	+	+	+	+										
ПРН4	+	+	+			+		+	+																							+	+		+	+									+									
ПРН5									+		+																					+	+	+			+									+								
ПРН6						+	+			+																						+		+			+																	
ПРН7												+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+																+	+	+	+	+						
ПРН8												+		+		+	+	+	+					+																					+	+	+							
ПРН9															+						+	+	+		+																				+	+	+							
ПРН10																						+	+	+																					+	+	+	+						
ПРН11	+	+	+	+	+			+	+																																						+							
ПРН12									+		+																					+		+				+										+						
ПРН13															+							+	+	+		+																			+	+	+							
ПРН14												+		+		+	+	+	+					+					+																	+	+		+					
ПРН15												+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+															+	+	+	+	+			
ПРН16															+							+	+	+		+																				+	+	+						
ПРН17				+	+							+	+			+				+	+	+	+		+	+																						+						
ПРН18																																														+	+	+	+	+	+			
ПРН19													+	+		+																														+	+	+	+	+				
ПРН20												+			+				+	+	+																																	
ПРН21												+							+		+																												+					
ПРН22	+							+	+		+																																							+				
ПРН23								+	+		+																																							+				
ПРН24								+	+	+	+																																							+				
ПРН25	+	+		+	+						+																																							+				
ПРН26							+	+	+	+	+																																							+				
ПРН27																																																		+	+	+	+	

Продовження таблиці 5

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39	ОК 40	ОК 41	ОК 42	ОК 43							
ПРН28								+	+	+	+																	+		+			+	+	+	+														
ПРН29		+	+					+	+		+				+																			+																
ПРН30	+					+	+				+															+								+																
ПРН31							+	+	+		+																			+				+																
ПРНС1																													+	+	+		+										+	+						
ПРНС2						+	+																					+	+			+													+	+				
ПРНС3																												+	+			+	+												+	+				
ПРНС4																												+	+			+													+	+				
ПРНС5																												+	+	+		+	+													+	+			
ПРНС6																													+	+			+													+	+			
ПРНС7																																	+												+	+				
ПРНС8																												+		+	+															+	+			
ПРНС9																												+		+	+																+	+		

6. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка», що оприлюднене на сайті університету за адресою: https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Poloj_yakist_osvitrn_diyaln_2019.pdf.

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності у Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка складається з таких процедур і заходів:

- удосконалення планування освітньої діяльності: затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм;
- підвищення якості контингенту здобувачів вищої освіти;
- посилення кадрового потенціалу університету та кваліфікації науково-педагогічних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти;
- розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про діяльність університету та встановлення зворотних зв'язків між учасниками освітнього процесу;
- участь в заходах, спрямованих на розширення присутності університету в національних і міжнародних програмах підготовки фахівців з вищою освітою, рейтингових досліджень закладу вищої освіти.

Положенням визначається зміст, технології, методи і засоби роботи всіх посадових осіб, науково-педагогічних, педагогічних працівників і студентів щодо подальшого підвищення якості освітнього процесу та професійної компетентності випускників університету, дозволяє розробити політику, цілі, гарантії якості, шляхи досягнення цих цілей і є основою постійного покращення якості освітніх послуг.

7. Прикінцеві положення

Освітньо-професійна програма оприлюднюється на сайті університету до початку прийому на навчання до університету відповідно до Правил прийому.

Відповідальність за впровадження освітньо-професійної програми та забезпечення якості вищої освіти несуть завідувач випускової кафедри та гарант освітньої програми.